

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

12 octombrie 2023*

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie penală – Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen – Articolul 54 – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Articolul 50 – Principiul *ne bis in idem* – Aprecieri cu privire la faptele cuprinse în motivarea hotărârii – Aprecieri cu privire la faptele examinate în cadrul unei anchete și omise în rechizitoriu – Noțiunea de «aceleași fapte»”

În cauza C-726/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Županijski sud u Puli-Pola (Tribunalul de Comitat din Pula, Croația), prin decizia din 24 noiembrie 2021, primită de Curte la 30 noiembrie 2021, în procedura penală împotriva

GR,

HS,

IT,

cu participarea:

Županijsko državno odvjetništvo u Puli-Pola,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, domnii T. von Danwitz, P. G. Xuereb (raportor) și A. Kumin și doamna I. Ziemele, judecători,

avocat general: domnul N. Emiliou,

grefier: domnul M. Longar, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 ianuarie 2023,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru GR, de J. Grlić, odvjetnik, și B. Wiesinger, Rechtsanwalt;
- pentru HS, de V. Drenški-Lasan, odvjetnica;

* Limba de procedură: croata.

- pentru Županijsko državno odvjetništvo u Puli-Pola, de E. Putigna, odvjetnik;
 - pentru guvernul croat, de G. Vidović Mesarek, în calitate de agent;
 - pentru guvernul austriac, de A. Posch, J. Schmoll și F. Zeder, în calitate de agenți;
 - pentru Comisia Europeană, de H. Dockry, M. Mataija și M. Wasmeier, în calitate de agenți,
- după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 23 martie 2023,
- pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor din Uniunea Economică Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune (JO 2000, L 239, p. 19, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 183), semnată la Schengen la 19 iunie 1990 și intrată în vigoare la 26 martie 1995 (denumită în continuare „CAAS”), precum și a articolului 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri penale inițiate împotriva lui GR, a lui HS și a lui IT pentru motivul că aceștia ar fi săvârșit, ar fi instigat sau ar fi ajutat la săvârșirea în Croația a unor fapte calificate drept abuz de încredere în cadrul unor operațiuni comerciale.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

CAAS

- 3 CAAS a fost încheiată în vederea asigurării aplicării Acordului între guvernele statelor Uniunii Economice Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele lor comune, semnat la Schengen la 14 iunie 1985 (JO 2000, L 239, p. 13, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 177).
- 4 Articolul 54 din CAAS figurează în capitolul 3 din aceasta, intitulat „Aplicarea principiului *ne bis in idem*”. Acest articol prevede:

„O persoană împotriva căreia a fost pronunțată o hotărâre definitivă într-un proces pe teritoriul unei părți contractante nu poate face obiectul urmăririi penale de către o altă parte contractantă pentru aceleași fapte, cu condiția ca, în situația în care a fost pronunțată o pedeapsă, aceasta să fi fost executată, să fie în curs de executare sau să nu mai poată fi executată conform legilor părții contractante care a pronunțat sentința.”

5 Potrivit articolului 57 alineatele (1) și (2) din CAAS:

„(1) Dacă o parte contractantă acuză o persoană de comiterea unei infracțiuni și autoritățile competente ale acestei părți contractante au motive să creadă că acuzația are legătură cu aceleași fapte pentru care s-a pronunțat o hotărâre definitivă într-un proces desfășurat pe teritoriul altei părți contractante, autoritățile respective, dacă consideră necesar, solicită informațiile necesare de la autoritățile competente ale părții contractante pe al cărei teritoriu s-a pronunțat deja hotărârea definitivă.

(2) Informațiile solicitate vor fi furnizate cât mai curând posibil și sunt luate în considerare când se decide acțiunea de întreprins în cadrul procedurii în curs de desfășurare.”

Dreptul croat

6 Articolul 31 al doilea paragraf din Ustav Republike Hrvatske (Constituția Republicii Croația) are următorul cuprins:

„Nimeni nu poate fi judecat din nou și nici nu poate face obiectul urmăririi penale cu privire la un act pentru care a fost deja achitat sau condamnat prin hotărârea definitivă a unei instanțe pronunțate în conformitate cu legea.”

7 Articolul 246 alineatele (1) și (2) din Kazneni zakon (Codul penal), în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal, califică abuzul de încredere în operațiunile comerciale drept infracțiune cu caracter economic.

8 Articolul 12 alineatul (1) din Zakon o kaznenom postupku (Codul de procedură penală) prevede:

„Nimeni nu poate fi urmărit penal din nou pentru o faptă pentru care a fost deja judecat și pentru care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă.”

Dreptul austriac

9 Articolul 190 din Strafprozessordnung (Codul de procedură penală, denumit în continuare „Codul de procedură penală austriac”) prevede:

„Ministerul Public nu declanșează urmărire penală și încheie ancheta în măsura în care:

1. infracțiunea aflată la originea anchetei nu poate face obiectul unei sancțiuni judiciare sau continuarea urmăririi penale împotriva persoanei în cauză este inadmisibilă din motive juridice sau

2. nu există nicio bază factuală care să permită continuarea urmăririi penale împotriva persoanei interesate.”

10 Articolul 193 alineatul (2) din Codul de procedură penală austriac prevede:

„Ministerul Public poate continua o anchetă încheiată în temeiul articolului 190 sau 191 cu condiția ca urmărirea penală să nu fie prescrisă și ca:

1. persoana în cauză să nu fi fost audiată pentru această infracțiune (articolele 164 și 165) și să nu fi fost exercitată nicio constrângere împotriva sa sau
2. să apară sau să devină cunoscute fapte sau elemente de probă noi care, privite individual sau împreună cu alte rezultate ale procedurii, pot constitui o bază adecvată pentru a condamna persoana interesată sau pentru a acționa în temeiul secțiunii 11.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 11 La data faptelor din litigiul principal, GR era membră a consiliului de administrație al Skiper Hoteli d.o.o. și al Interco Umag d.o.o., Umag (denumită în continuare „Interco”), devenită ulterior INTER Consulting d.o.o. Ea avea de asemenea calitatea de asociată în cadrul Rezidencija Skiper d.o.o. și deținea părți sociale în Alterius d.o.o. HS, la rândul său, era președintele consiliului de administrație al Interco și deținea de asemenea părți sociale în Alterius, în timp ce IT efectua estimări ale valorii bunurilor imobile.
- 12 La 28 septembrie 2015, Županijsko državno odvjetništvo u Puli (Parchetul de Comitat din Pula, Croația) (denumit în continuare „Parchetul din Pula”) a emis un rechizitoriu împotriva lui GR, a lui HS, a lui IT și a Interco (denumit în continuare „rechizitoriul croat”). Prin acest rechizitoriu, el le reproșa, pe de o parte, lui GR și societății Interco că au săvârșit un abuz de încredere în operațiuni comerciale, în sensul articolului 246 alineatele (1) și (2) din Codul penal croat, în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal, și, pe de altă parte, lui HS și lui IT că au instigat și, respectiv, au ajutat la săvârșirea acestei infracțiuni.
- 13 Din rechizitoriul croat, astfel cum este reprodus în cererea de decizie preliminară, reiese că, între luna decembrie a anului 2004 și luna iunie a anului 2006, GR și HS au făcut demersuri pentru ca Interco să achiziționeze bunuri imobile situate pe mai multe parcele de teren învecinate din comuna Savudrija (Croația), loc avut în vedere de Skiper Hoteli pentru realizarea unui proiect imobiliar constând în spații de cazare cu destinație turistică. Ulterior, aceleași persoane ar fi procedat de așa manieră încât Skiper Hoteli să cumpere aceste bunuri imobile la un preț net superior celui al pieței, astfel încât Interco să beneficieze de un avantaj ilicit în detrimentul societății Skiper Hoteli.
- 14 Rechizitoriul croat indică în plus că, între luna noiembrie a anului 2004 și luna noiembrie a anului 2005, GR și HS ar fi acționat de asemenea în scopul ca GR și alte societăți reprezentate de aceasta din urmă să vândă societății Skiper Hoteli, la un preț mult mai ridicat decât cel corespunzător valorii lor reale, părțile sociale deținute de GR și de aceste alte societăți în cadrul Alterius, aportul de active inițial al acestei din urmă societăți fiind constituit din bunuri imobile construite pe parcele de teren învecinate situate pe teritoriul comunei Savudrija. În acest scop, GR și HS ar fi efectuat, prin intermediul Rezidencija Skiper și cu complicitatea lui IT, o evaluare care supraestima valoarea bunurilor imobile vizate.
- 15 Rechizitoriul croat a fost confirmat printr-o decizie din 5 mai 2016 a secției penale a instanței de trimitere, Županijski sud u Puli (Tribunalul de Comitat din Pula, Croația).

- 16 În ceea ce privește o procedură penală care ar fi fost inițiată pentru aceleași fapte în Austria, instanța de trimitere arată că autoritățile penale austriece începuseră astfel o procedură penală împotriva a doi foști membri ai comitetului executiv al Hypo Alpe Adria Bank International AG (denumită în continuare „Hypo Alpe Adria Bank”), o instituție bancară situată în Austria, precum și împotriva lui GR și a lui HS în calitate de complici ai acestor doi foști membri ai comitetului executiv. Potrivit rechizitoriului întocmit de Staatsanwaltschaft Klagenfurt (Parchetul din Klagenfurt, Austria), prezentat în fața Landesgericht Klagenfurt (Tribunalul Regional din Klagenfurt, Austria) la 9 ianuarie 2015 (denumit în continuare „rechizitoriul austriac”), respectivilor foști membri ai comitetului executiv li se imputa că au săvârșit un abuz de încredere, în sensul Strafgesetzbuch (Codul penal), pentru că au aprobat, între luna septembrie a anului 2002 și luna iulie a anului 2005, acordarea de credite societăților Rezidencija Skiper Hoteli și Skiper Hoteli, în cuantum total de cel puțin 105 milioane de euro, fără să fi respectat cerințele referitoare la aportul de fonduri proprii adecvate și la controlul utilizării fondurilor și fără să fi ținut seama, pe de o parte, de lipsa documentației referitoare la concretizarea proiectelor care să justifice acordarea acestor credite și, pe de altă parte, de insuficiența atât a instrumentelor de garantare a plății, cât și a capacității de rambursare a societăților vizate. Lui GR și lui HS li se reproșează de asemenea că, prin faptul că au solicitat acordarea creditelor respective, i-au instigat pe aceiași foști membri ai comitetului executiv să săvârșescă infracțiunea imputată sau au contribuit la aceasta.
- 17 În urma unei cereri a lui HS, Parchetul din Klagenfurt a confirmat de asemenea, prin scrisoarea din 16 iulie 2015 adresată avocaților săi, că, în ceea ce privește urmărirea penală inițiată împotriva lui GR și a lui HS, rechizitoriul austriac acoperea și vânzarea de bunuri imobile societății Skiper Hoteli prin intermediul Alterius la un preț excesiv de ridicat, precum și plata suspectă a unor cheltuieli de administrare a proiectului.
- 18 Prin hotărârea Landesgericht Klagenfurt (Tribunalul Regional din Klagenfurt), pronunțată la 3 noiembrie 2016 (denumită în continuare „hotărârea definitivă austriacă”), cei doi foști membri ai comitetului executiv al Hypo Alpe Adria Bank ar fi fost declarați parțial vinovați de faptele care le erau imputate și ar fi fost condamnați pentru că au aprobat unul dintre creditele acordate Skiper Hoteli, în cuantum de peste 70 de milioane de euro (denumit în continuare „creditul în cauză”). În schimb, GR și HS ar fi fost achitați în ceea ce privește acuzația potrivit căreia ar fi instigat sau, respectiv, ar fi contribuit la săvârșirea infracțiunilor imputate foștilor membri ai comitetului executiv al societății Hypo Alpe Adria Bank. Această hotărâre ar fi rămas definitivă ca urmare a respingerii, la 4 martie 2019, a recursului introdus împotriva ei la Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria).
- 19 Pe de altă parte, instanța de trimitere arată că Parchetul din Pula, sesizat de asemenea cu alte infracțiuni în legătură cu Hypo Alpe Adria Bank, a solicitat Parchetului din Klagenfurt, în mai multe rânduri în cursul anului 2014, să verifice dacă acesta din urmă desfășura în Austria o procedură paralelă cu cea declanșată în Croația. Având în vedere informațiile furnizate de Parchetul din Klagenfurt, identice în esență cu cele expuse ulterior în dispozitivul rechizitoriului austriac, Parchetul din Pula a apreciat că faptele examinate de Parchetul din Klagenfurt și de Landesgericht Klagenfurt (Tribunalul Regional din Klagenfurt) nu erau pertinente din punct de vedere juridic pentru caracterizarea infracțiunii care face obiectul procedurii penale din litigiul principal, nu prezentau o legătură cu faptele descrise în rechizitoriul croat și, prin urmare, nu trebuia să se considere că erau deja judecate.

- 20 Instanța de trimitere precizează că, în conformitate cu jurisprudența croată, numai faptele reluate în dispozitivele actelor de procedură, precum ordonanțele de punere în mișcare a acțiunii penale, ordonanțele de clasare, rechizitoriile și hotărârile, au un caracter definitiv. În consecință, în cadrul aplicării principiului *ne bis in idem*, sunt comparate numai faptele menționate în dispozitivele acestor acte de procedură.
- 21 În acest context, instanța de trimitere consideră că ar putea exista, în ceea ce îi privește pe GR și pe HS, o „legătură materială, spațială și temporală indisolubilă” între, pe de o parte, faptele vizate în dispozitivul rechizitoriului croat și, pe de altă parte, faptele vizate în dispozitivul rechizitoriului austriac, cele prevăzute în dispozitivul și în motivele hotărârii definitive austriece, precum și cele pentru care ancheta a fost desfășurată de Parchetul din Klagenfurt în special față de GR și de HS și care au fost omise ulterior în rechizitoriul austriac.
- 22 Mai întâi, în ceea ce privește existența unei identități materiale între aceste fapte, instanța de trimitere amintește că hotărârea definitivă austriacă l-a achitat pe HS de acuzația potrivit căreia, în perioada cuprinsă între începutul anului 2002 și începutul lunii iulie 2005, prin cererea și prezentarea repetată a unui dosar de credit, îi instigase pe cei doi foști membri ai comitetului executiv al Hypo Alpe Adria Bank să săvârșească anumite infracțiuni, în special cea de a acorda creditul în cauză fără o capacitate preconizată de rambursare a creditului, în timp ce GR a fost achitată cu privire la acuzația potrivit căreia, în perioada cuprinsă între 9 august 2003 și începutul lunii iulie 2005, contribuise la săvârșirea infracțiunilor de către aceleași persoane întrucât, în calitate de administrator al Rezidencijskiper și al Skiper Hoteli, a solicitat acordarea de credite, inclusiv creditul în cauză, purtând negocierile în acest scop, prezentând dosarul de credit și semnând contractele de credit, ceea ce a condus la producerea prejudiciului suferit de Hypo Alpe Adria Bank. În această privință, din motivarea hotărârii definitive austriece ar reieși că creditul în cauză ar fi fost utilizat de Skiper Hoteli pentru achiziționarea de bunuri și de părți sociale la prețuri net mai ridicate decât cele ale pieței.
- 23 Instanța de trimitere consideră că este necesar să se facă legătura între aceste împrejurări, reluate în dispozitiv și în motivarea hotărârii definitive austriece, și ancheta desfășurată de Parchetul din Klagenfurt împotriva lui GR, precum și a lui HS și cu privire la alte fapte decât cele care fac obiectul rechizitoriului austriac, pentru care au fost achitate prin această hotărâre. Într-adevăr, dat fiind că faptele respective ar fi identice cu cele reluate în cadrul rechizitoriului croat, Parchetul din Klagenfurt ar fi examinat astfel dacă bunurile imobile și părțile sociale în cauză, care au fost cumpărate prin intermediul creditului în discuție, au fost cumpărate la un preț prea ridicat la momentul realizării proiectului imobiliar avut în vedere de Skiper Hoteli.
- 24 În consecință, Parchetul din Klagenfurt a desfășurat o anchetă cu privire la aceste împrejurări, însă a încheiat-o în ceea ce îi privește pe GR și pe HS. În acest scop, Parchetul din Klagenfurt s-ar fi limitat la a-i informa pe aceștia din urmă printr-o notificare că, în privința lor, ancheta referitoare la „cauza Skiper” a fost încheiată în temeiul articolului 190 punctul 2 din Codul de procedură penală austriac, pentru infracțiunea de abuz de încredere prevăzută la articolul 153 alineatul (1) și alineatul (2) din Codul penal austriac, în măsura în care nu era acoperită de rechizitoriul austriac, ca urmare a insuficienței probelor, în special în ceea ce privește intenția de a cauza un prejudiciu, sau a lipsei unor probe concrete suficiente privind un comportament care intră sub incidența dreptului penal. Astfel, Parchetul din Klagenfurt a încheiat această anchetă pe baza unor fapte care nu sunt precizate în dispozitivul hotărârii definitive austriece.

- 25 În continuare, în ceea ce privește existența unei legături temporale între faptele menționate la punctul 22 din prezenta hotărâre, instanța de trimitere consideră că datele la care au intervenit, pe de o parte, acordarea creditului în cauză și, pe de altă parte, faptele săvârșite în Croația coincid parțial, în măsura în care, potrivit dispozitivului hotărârii definitive austriece, infracțiunea pentru care GR și HS au fost achitați a fost săvârșită în perioada cuprinsă între anul 2002 și luna iulie 2005, în timp ce faptele referitoare la rechizitoriul croat privesc anii 2004-2006. Această suprapunere în timp s-ar explica prin faptul că acordarea creditului în cauză ar fi precedat în mod necesar faptele săvârșite în Croația. Astfel, fără acest credit, cumpărarea în Croația a bunurilor imobile și a părților sociale de către Skipper Hoteli nu ar fi fost posibilă.
- 26 În sfârșit, legătura spațială dintre aceste fapte ar fi demonstrată de faptul că hotărârea definitivă austriacă ar menționa că creditul în discuție era destinat cumpărării în Croația de bunuri imobile și de părți sociale pentru realizarea, și în Croația, a proiectului imobiliar avut în vedere de Skipper Hoteli.
- 27 În aceste condiții, Županijski sud u Puli-Pola (Tribunalul de Comitat din Pula), a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții de Justiție următoarea întrebare preliminară:

„La aprecierea unei încălcări a principiului *ne bis in idem*, este posibil să se compare doar faptele indicate în dispozitivul rechizitoriului [croat] cu faptele esențiale menționate în dispozitivul rechizitoriului [austriac] și în dispozitivul hotărârii [austriece], confirmată prin hotărârea [definitivă austriacă],

sau cu faptele indicate în dispozitivul rechizitoriului [croat] pot fi comparate și faptele expuse în motivarea hotărârii [definitive austriece], precum și faptele care au făcut obiectul anchetei desfășurate de Parchetul din Klagenfurt în privința mai multor persoane, printre care GR și HS, și care au fost ulterior omise în rechizitoriul [austriac] (și care nu au fost menționate în dispozitiv însoși)?”

Cu privire la întrebarea preliminară

Cu privire la admisibilitate

- 28 Guvernul austriac invocă inadmisibilitatea cererii de decizie preliminară pentru motivul că întrebarea adresată este lipsită de relevanță pentru soluționarea litigiului principal și are un caracter ipotetic.
- 29 Acest guvern susține că procedura penală din Austria și cea pendinte în fața instanței de trimitere nu se întemeiază pe „aceleași fapte”, în sensul articolului 54 din CAAS, indiferent dacă ar fi necesar sau nu să se compare numai dispozitivul rechizitoriului austriac sau, respectiv, al hotărârii definitive austriece sau să se efectueze o examinare mai completă, ținând seama și de motivele acestei hotărâri și, eventual, de conținutul anchetei care a condus la pronunțarea hotărârii menționate.
- 30 Astfel, dintr-o comparație a dispozitivului austriac al rechizitoriului, pe de o parte, și a dispozitivului rechizitoriului croat, pe de altă parte, ar reieși că procedurile penale desfășurate în Austria și în Croația au, fiecare, obiecte diferite și că privesc victime diferite. Această constatare ar fi confirmată și de compararea rechizitoriului croat cu motivele hotărârii definitive austriece și cu anchetele Parchetului din Klagenfurt în alte proceduri penale.

- 31 Mai precis, guvernul austriac apreciază că obiectul procedurii penale desfășurate în Austria era angajarea răspunderii penale a lui GR și a lui HS în legătură cu prejudiciul patrimonial care fusese cauzat Hypo Alpe Adria Bank prin acordarea de credite nesustenabile, în timp ce obiectul procedurii penale desfășurate în Croația este angajarea răspunderii penale a lui GR și a lui HS în ceea ce privește prejudiciul patrimonial care ar fi fost cauzat Skiper Hoteli prin cumpărarea, la prețuri pretins excesive, a unor bunuri imobile și a unor părți sociale ale unor societăți care dețineau bunuri imobile. În plus, procedura penală desfășurată în Austria nu ar fi putut privi eventualele acte ale lui GR față de Skiper Hoteli din cauza necompetenței autorităților austriece în această privință, GR fiind resortisantă și rezidentă croată, iar Skiper Hoteli fiind, la rândul său, o societate înregistrată în Croația.
- 32 În această privință trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, în cadrul cooperării dintre aceasta din urmă și instanțele naționale, instituită la articolul 267 TFUE, numai instanța națională care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (Hotărârea din 4 iunie 2020, Kancelaria Medius, C-495/19, EU:C:2020:431, punctul 21 și jurisprudența citată).
- 33 Rezultă că întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii, adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub răspunderea sa și a cărei exactitate Curtea nu are competența să o verifice, beneficiază de o prezumție de relevanță. Respingerea de către Curte a unei cereri formulate de o instanță națională este posibilă numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (Hotărârea din 4 iunie 2020, Kancelaria Medius, C-495/19, EU:C:2020:431, punctul 22 și jurisprudența citată).
- 34 În plus, revine Curții obligația de a ține seama, în cadrul repartizării competențelor între instanțele Uniunii și instanțele naționale, de situația de fapt și de contextul normativ în care se înscriu întrebările preliminare, astfel cum sunt definite în decizia de trimitere. Prin urmare, indiferent care sunt criticile exprimate de guvernul austriac cu privire la aprecierile de fapt ale instanței de trimitere, examinarea întrebării preliminare trebuie efectuată pe baza acestora (a se vedea prin analogie Hotărârea din 7 aprilie 2022, Caixabank, C-385/20, EU:C:2022:278, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 35 În speță, instanța de trimitere pornește de la premisa factuală potrivit căreia nu este exclusă posibilitatea ca o legătură materială, spațială și temporală indisolubilă să existe, în ceea ce îi privește pe GR și pe HS, între faptele cuprinse în dispozitivul rechizitoriului croat, faptele cuprinse în dispozitivul rechizitoriului austriac și cele cuprinse în dispozitivul și în motivele hotărârii definitive austriece, precum și cele pentru care ancheta a fost desfășurată de Parchetul din Klagenfurt în special împotriva GR și a lui HS și care au fost omise ulterior în rechizitoriul austriac.
- 36 Pe de altă parte, instanța de trimitere consideră că problema luării sau a neluării în considerare a faptelor menționate în motivele hotărârii definitive austriece, precum și a celor pentru care a fost desfășurată ancheta de către Parchetul din Klagenfurt împotriva lui GR și a lui HS, care au fost

omise ulterior în rechizitoriul austriac, este determinantă în cadrul examinării existenței unei „legături materiale, spațiale și temporale indisolubile” în vederea aplicării articolului 54 din CAAS. Prin urmare, cererea de decizie preliminară nu pare ipotetică.

- 37 Din ceea ce precedă rezultă că cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la fond

- 38 Trebuie amintit de la bun început că principiul *ne bis in idem* constituie un principiu fundamental al dreptului Uniunii, care este în prezent consacrat la articolul 50 din cartă [Hotărârea din 28 octombrie 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Extrădare și *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, punctul 64 și jurisprudența citată].
- 39 În plus, acest principiu, consacrat și la articolul 54 din CAAS, rezultă din tradițiile constituționale comune statelor membre. Prin urmare, acest din urmă articol trebuie să fie interpretat în lumina articolului 50 din cartă, căruia îi asigură respectarea substanței [Hotărârea din 28 octombrie 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Extrădare și *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, punctul 65].
- 40 În consecință, trebuie să se considere că, prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 54 din CAAS, citit în lumina articolului 50 din cartă, trebuie interpretat în sensul că, în cadrul aprecierii respectării principiului *ne bis in idem*, trebuie să se ia în considerare numai faptele menționate în dispozitivul rechizitorului întocmit de autoritățile competente ale unui alt stat membru, precum și în dispozitivul hotărârii definitive pronunțate în acesta din urmă sau dacă trebuie să se țină seama și de toate faptele menționate în motivarea acestei hotărâri, inclusiv de cele care au făcut obiectul procedurii de urmărire penală, dar care nu au fost reluate în rechizitoriu.
- 41 Având în vedere îndoielile exprimate de instanța de trimitere și expuse la punctele 20-26 din prezenta hotărâre, este necesar, într-o primă etapă, să se procedeze la interpretarea condițiilor prevăzute la articolul 54 din CAAS, înainte de a furniza instanței de trimitere, într-o a doua etapă, indicații în vederea aprecierii acestora în cadrul litigiului principal.

Cu privire la articolul 54 din CAAS

- 42 Cererea de decizie preliminară este motivată de faptul că, potrivit instanței de trimitere, în temeiul practicii judiciare croate, pentru a aprecia dacă principiul *ne bis in idem* este aplicabil, instanțele croate nu pot lua în considerare decât faptele reluate în dispozitivele actelor de procedură, precum ordonanțele de punere în mișcare a acțiunii penale, ordonanțele de clasare, rechizitoriile și hotărârile. Or, această instanță apreciază că există o posibilitate ca faptele menționate în motivele actelor de procedură care emană de la un alt stat membru, în speță Republica Austria, inclusiv cele care au făcut obiectul procedurii de urmărire penală, dar care nu au fost reluate în rechizitoriu, să o poată determina să constate în cadrul cauzei principale existența „acelorași fapte”, în sensul articolului 54 din CAAS.

- 43 Conform unei jurisprudențe constante a Curții, pentru interpretarea unei dispoziții de drept al Uniunii, este necesar să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul ei și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție [Hotărârea din 28 octombrie 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Extrădare și *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, punctul 67].
- 44 Așa cum reiese din cuprinsul articolului 54 din CAAS, nicio persoană nu poate face obiectul urmăririi penale într-un stat membru pentru aceleași fapte pentru care s-a pronunțat o hotărâre definitivă într-un alt stat membru, cu condiția ca, în situația în care a fost pronunțată o pedeapsă, aceasta să fi fost executată, să fie în curs de executare sau să nu mai poată fi executată conform legilor acestui din urmă stat.
- 45 Astfel, aplicarea principiului *ne bis in idem* este supusă unei duble condiții, și anume, pe de o parte, să existe o decizie anterioară definitivă (condiția „bis”) și, pe de altă parte, ca aceleași fapte să fie vizate de decizia anterioară și de procesele penale sau de deciziile ulterioare (condiția „idem”) (Hotărârea din 22 martie 2022, bpost, C-117/20, EU:C:2022:202, punctul 28).
- 46 În această privință este necesar să se arate mai întâi că modul de redactare a articolului 54 din CAAS nu stabilește o condiție referitoare la elementele care trebuie luate în considerare cu ocazia examinării aspectului dacă procedura pendinte în fața unei instanțe a unui stat membru privește aceleași fapte ca acelea referitoare la o procedură anterioară încheiată printr-o hotărâre definitivă într-un alt stat membru.
- 47 Așadar, nu se poate deduce din modul de redactare a acestei dispoziții că în cadrul aprecierii condiției „idem” ar trebui să se țină seama numai de faptele reluate în dispozitivele actelor de procedură naționale și că luarea în considerare, în vederea acestei aprecieri, a faptelor menționate în motivele actelor de procedură care emană de la un alt stat membru ar fi exclusă.
- 48 În continuare, această constatare este susținută de contextul în care se înscrie dispoziția respectivă.
- 49 Astfel, în primul rând, articolul 50 din cartă, în lumina căruia trebuie interpretat articolul 54 din CAAS, prevede că nimeni nu poate fi judecat sau condamnat pentru o infracțiune pentru care a fost deja achitat sau condamnat în cadrul Uniunii, prin hotărâre judecătorească definitivă, în conformitate cu legea. Prin urmare, nici articolul 50 din cartă nu cuprinde indicații specifice cu privire la elementele de care trebuie să se țină seama în cadrul examinării condiției „idem”, astfel încât luarea în considerare a faptelor menționate în motivele actelor de procedură care emană de la un alt stat membru nu poate fi exclusă de la bun început în cadrul unei asemenea examinări.
- 50 În al doilea rând, potrivit articolului 57 alineatul (1) din CAAS, atunci când o persoană este acuzată de comiterea unei infracțiuni într-un stat membru, iar autoritățile competente ale acestui stat au motive să creadă că acuzația are legătură cu aceleași fapte ca acelea care au făcut obiectul unei decizii definitive într-un alt stat membru, autoritățile respective, dacă consideră necesar, solicită informațiile necesare de la autoritățile competente ale statului membru pe al cărui teritoriu s-a pronunțat deja hotărârea definitivă. Alineatul (2) al acestei dispoziții prevede că informațiile solicitate vor fi furnizate cât mai curând posibil și sunt luate în considerare când se decide acțiunea de întreprins în cadrul procedurii în curs de desfășurare.

- 51 În această privință, articolul 57 din CAAS a instituit un cadru de cooperare care permite autorităților competente din al doilea stat contractant să solicite de la autoritățile primului stat contractant informațiile juridice relevante în vederea clarificării, de exemplu, a naturii exacte a unei decizii care a fost adoptată pe teritoriul acestui prim stat sau a faptelor exacte care au făcut obiectul deciziei menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 decembrie 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, punctul 37).
- 52 Este necesar să se constate că această dispoziție impune ca informațiile respective să fie luate în considerare la aprecierea unei eventuale încălcări a principiului *ne bis in idem*. Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 42 din concluzii, o practică judiciară națională care impune instanței naționale să nu aibă în vedere decât informațiile cuprinse în anumite părți specifice ale actelor de procedură, în speță în dispozitivele acestor acte, cu excluderea oricărei alte informații pe care instanța respectivă ar putea să o primească de la autoritățile statului membru care a fost solicitată în scopul obținerii de informații pertinente, nu permite garantarea efectului util al articolului 57 din CAAS.
- 53 Prin urmare, contrar a ceea ce pare să prevadă practica judiciară croată, nu se poate impune unei instanțe naționale, precum instanța de trimitere, să ia în considerare, în cadrul examinării principiului *ne bis in idem* enunțat la articolul 54 din CAAS, numai faptele menționate în dispozitivele actelor de procedură care emană de la un alt stat membru.
- 54 În sfârșit, numai o interpretare a articolului 54 din CAAS potrivit căreia instanța națională a celui de al doilea stat membru trebuie să țină seama și de faptele menționate în motivele acestor acte, precum și orice informație pertinentă privind actele materiale vizate de o procedură penală anterioară desfășurată în primul stat membru și finalizată printr-o hotărâre definitivă permite ca obiectul și scopul acestei dispoziții să prevaleze asupra unor aspecte procedurale sau pur formale, de altfel variabile în funcție de statele membre în cauză, și să garanteze o aplicare utilă a acestui articol (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 martie 2005, Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:156, punctul 31).
- 55 Astfel, această dispoziție are ca obiectiv să se evite, în spațiul de libertate, securitate și justiție, ca o persoană împotriva căreia a fost pronunțată o hotărâre definitivă să fie urmărită pentru aceleași fapte pe teritoriul mai multor state membre, pentru a se garanta securitatea juridică prin respectarea deciziilor organelor publice rămase definitive în absența armonizării sau a apropierii legislațiilor penale ale statelor membre (Hotărârea din 29 iunie 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, punctul 44).
- 56 Or, articolul 54 din CAAS implică în mod necesar existența unei încrederi reciproce a statelor membre în sistemul de justiție penală al fiecăruia dintre ele și ca fiecare dintre aceste state să accepte aplicarea dreptului penal în vigoare în celelalte state membre chiar dacă aplicarea propriului drept național ar conduce la o soluție diferită. Această încredere reciprocă necesită ca autoritățile competente în cauză din al doilea stat membru să accepte să ia în considerare informațiile juridice relevante pe care le-ar putea primi de primul stat membru [a se vedea prin analogie Hotărârea din 28 octombrie 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Extrădare și *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, punctul 93].
- 57 Cu toate acestea, încrederea reciprocă menționată nu se poate dezvolta decât dacă al doilea stat membru este în măsură să se asigure, pe baza înscrisurilor comunicate de primul stat membru, că, pe de o parte, decizia în cauză luată de autoritățile competente ale acestui prim stat constituie

într-adevăr o decizie definitivă și, pe de altă parte, că faptele care fac obiectul acestei decizii pot fi calificate drept „aceleași fapte” în sensul articolului 54 din CAAS (a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 iunie 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, punctul 52).

- 58 Rezultă că este necesar să se considere că, în cadrul aprecierii respectării principiului *ne bis in idem* enunțat la articolul 54 din CAAS, instanța națională din al doilea stat membru, cum este instanța de trimitere, este obligată să ia în considerare nu numai faptele menționate în dispozitivele actelor de procedură comunicate de un prim stat membru, ci și faptele indicate în motivele acestor acte, precum și toate informațiile relevante privind faptele materiale vizate de o procedură penală anterioară desfășurată în primul stat membru și finalizată printr-o hotărâre definitivă.

Cu privire la condiția „bis” și la condiția „idem”

- 59 Pentru a oferi un răspuns cât mai util instanței de trimitere, mai trebuie să se aprecieze, pe baza dosarului de care dispune Curtea și sub rezerva verificărilor pe care va trebui să le efectueze această instanță, dacă, în cadrul aplicării principiului *ne bis in idem*, există în speță, astfel cum reiese din jurisprudența amintită la punctul 45 din prezenta hotărâre, pe de o parte, o decizie anterioară definitivă (condiția „bis”) și, pe de altă parte, dacă aceleași fapte sunt vizate de decizia anterioară, precum și de urmărirea penală sau de deciziile ulterioare (condiția „idem”).
- 60 În ceea ce privește condiția „bis”, pentru a se considera că în privința unei persoane „a fost pronunțată o hotărâre definitivă” pentru faptele care îi sunt imputate, în sensul articolului 54 din CAAS, trebuie, în primul rând, ca acțiunea penală să se fi stins în mod definitiv (Hotărârea din 29 iunie 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, punctul 34 și jurisprudența citată).
- 61 Aprecierea acestei prime condiții trebuie să fie realizată pe baza dreptului statului membru care a pronunțat decizia penală în cauză. Astfel, o decizie care, potrivit dreptului statului membru în care s-a început urmărirea penală împotriva unei persoane, nu stinge definitiv acțiunea penală la nivel național nu poate constitui, în principiu, un impediment procedural în calea începerii sau a continuării urmăririi penale pentru aceleași fapte împotriva acestei persoane într-un alt stat membru (Hotărârea din 29 iunie 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 62 În speță, în ceea ce privește hotărârea definitivă austriacă, potrivit instanței de trimitere, în temeiul dreptului austriac, o astfel de decizie are autoritate de lucru judecat și se opune unei noi proceduri pentru aceleași fapte, ceea ce guvernul austriac nu a contrazis nici în observațiile sale scrise, nici în ședința în fața Curții. Ar rezulta de aici că această hotărâre ar stinge definitiv în acest stat membru acțiunea penală împotriva lui GR și a lui HS, aceștia din urmă fiind achitați în ceea ce privește acuzațiile potrivit cărora ar fi instigat sau ar fi contribuit la infracțiunile imputate foștilor membri ai comitetului executiv al Hypo Alpe Adria Bank.
- 63 Revine însă instanței de trimitere sarcina de a verifica, recurgând la nevoie la mecanismul de cooperare prevăzut la articolul 57 din CAAS, dacă acesta este efectul hotărârii definitive austriece.
- 64 În ceea ce privește decizia Parchetului din Klagenfurt de a încheia parțial, în temeiul articolului 190 punctul 2 din Codul de procedură penală austriac, pentru insuficiența probelor, ancheta al cărei obiect îl făceau în special GR și HS pentru o infracțiune de abuz de încredere, trebuie să se constate, pe de o parte, că cererea de decizie preliminară nu precizează natura juridică a acestei decizii.

- 65 Pe de altă parte, trebuie amintit că articolul 54 din CAAS, care are ca obiectiv să se evite ca o persoană, prin faptul de a-și exercita dreptul la liberă circulație, să facă obiectul urmăririi penale pentru aceleași fapte pe teritoriul mai multor state membre, nu poate contribui în mod util la realizarea completă a acestui obiectiv decât dacă este aplicabil și unor decizii prin care se încheie în mod definitiv urmărirea penală într-un stat membru, chiar dacă ele sunt adoptate fără intervenția unei instanțe și nu iau forma unei hotărâri (Hotărârea din 11 februarie 2003, Gözütok și Brügge, C-187/01 și C-385/01, EU:C:2003:87, punctul 38).
- 66 În această privință, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă o astfel de decizie a Parchetului din Klagenfurt, adoptată în temeiul articolului 190 punctul 2 din Codul de procedură penală austriac, stinge definitiv acțiunea penală în Austria, recurgând dacă este nevoie la mecanismul de cooperare prevăzut la articolul 57 din CAAS.
- 67 Pentru a stabili dacă o decizie a Ministerului Public de a încheia parțial ancheta pentru insuficiența probelor, precum cea în discuție în litigiul principal, reprezintă o hotărâre definitivă în sensul articolului 54 din CAAS, trebuie, în al doilea rând, să se asigure că această decizie a fost pronunțată în urma unei aprecieri asupra fondului cauzei (a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 iunie 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 68 În acest scop, Curtea a statuat că o decizie a autorităților judiciare ale unui stat membru prin care un inculpat a fost achitat definitiv pentru insuficiența probelor trebuie considerată ca fiind întemeiată pe o astfel de apreciere (Hotărârea din 5 iunie 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, punctul 29 și jurisprudența citată).
- 69 În speță, din cererea de decizie preliminară reiese că în Austria GR și HS au făcut obiectul unei anchete pentru alte fapte decât cele care au fost în definitiv reținute în rechizitoriul austriac. În această privință, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 24 din prezenta hotărâre, Parchetul din Klagenfurt s-ar fi limitat la a-i informa pe GR și pe HS că ancheta împotriva lor referitoare la „cauza Skiper” a fost încheiată, în conformitate cu articolul 190 punctul 2 din Codul de procedură penală austriac, cu privire la infracțiunea de abuz de încredere prevăzută la articolul 153 alineatul (1) și alineatul (2) din Codul penal austriac, această infracțiune nefiind, așadar, vizată de rechizitoriul austriac din cauza insuficienței probelor, în special în ceea ce privește intenția de a cauza un prejudiciu, sau a lipsei unor probe concrete suficiente ale unui comportament care intră sub incidența dreptului penal. Astfel, Parchetul din Klagenfurt ar fi încheiat această anchetă pe baza unor fapte care nu ar fi precizate în dispozitivul hotărârii definitive austriece.
- 70 În această privință, pentru ca o decizie a Ministerului Public de a încheia parțial ancheta pentru insuficiența probelor emisă în urma unei anchete în cursul căreia au fost adunate și examinate diverse mijloace de probă să poată fi considerată că a făcut obiectul unei aprecieri asupra fondului, este necesar ca această decizie să cuprindă o apreciere definitivă cu privire la caracterul insuficient al acestor probe și să excludă orice posibilitate ca respectiva cauză să fie redeschisă pe baza aceleiași serii de indicii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, punctul 30). În speță, având în vedere lipsa de informații de care dispune Curtea în această privință, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă aceasta este situația în cadrul cauzei principale.
- 71 În ceea ce privește condiția „idem”, care trebuie examinată în raport cu jurisprudența amintită la punctele 38 și 39 din prezenta hotărâre, rezultă din chiar modul de redactare a articolului 50 din cartă că acesta interzice judecarea sau condamnarea penală a aceleiași persoane mai mult de o

dată pentru aceeași infracțiune [Hotărârea din 23 martie 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Excepție de la principiul *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, punctul 34 și jurisprudența citată].

- 72 În această privință trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe consacrate a Curții, criteriul pertinent pentru a aprecia existența aceleiași infracțiuni, în sensul articolului 50 din cartă, este cel al identității faptelor materiale, înțeles ca existența unui ansamblu de împrejurări concrete indisolubil legate între ele care au condus la achitarea sau la condamnarea definitivă a persoanei în cauză. Astfel, acest articol interzice aplicarea pentru fapte identice a mai multe sancțiuni de natură penală la capătul diferitelor proceduri desfășurate în acest scop [Hotărârea din 23 martie 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Excepție de la principiul *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, punctul 35 și jurisprudența citată].
- 73 În plus, din jurisprudența Curții reiese de asemenea că, pentru constatarea existenței aceleiași infracțiuni, calificarea juridică a faptelor în dreptul național și interesul juridic protejat nu sunt relevante, întrucât întinderea protecției conferite de articolul 50 din cartă nu poate varia de la un stat membru la altul [Hotărârea din 23 martie 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Excepție de la principiul *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, punctul 36 și jurisprudența citată].
- 74 În această privință este necesar să se precizeze că, potrivit condiției „idem”, aceasta impune ca faptele materiale să fie identice. În consecință, principiul *ne bis in idem* nu are vocația de a se aplica atunci când faptele în cauză nu sunt identice, ci doar similare [Hotărârea din 23 martie 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Excepție de la principiul *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, punctul 37 și jurisprudența citată].
- 75 Astfel, prin identitatea faptelor materiale se înțelege un ansamblu de împrejurări concrete care decurg din evenimente care sunt în esență aceleași, în sensul că presupun existența aceluiași autor și a unei legături indisolubile între ele în timp și spațiu [Hotărârea din 23 martie 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Excepție de la principiul *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, punctul 38 și jurisprudența citată].
- 76 În schimb, dacă actele materiale nu formează un astfel de ansamblu, Curtea a statuat deja că simpla împrejurare că instanța sesizată în cea de a doua cauză constată că autorul prezumtiv al acestor fapte a acționat în realizarea aceleiași rezoluții infracționale nu va fi suficientă pentru a asigura existența unui ansamblu de circumstanțe concrete indisolubil legate între ele care intră în sfera noțiunii de „aceleași fapte” în sensul articolului 54 din CAAS (Hotărârea din 18 iulie 2007, Kraaijenbrink, C-367/05, EU:C:2007:444, punctul 29).
- 77 În speță, pe de o parte, din decizia de trimitere reiese că rechizitoriul croat vizează infracțiuni pe care GR și HS le-ar fi săvârșit între anul 2004 și anul 2006. Pe de altă parte, instanța de trimitere subliniază că ancheta penală la care au fost supuși GR și HS în Austria, care a fost încheiată de Parchetul din Klagenfurt, privea fapte materiale care s-au desfășurat în perioada cuprinsă între anul 2002 și luna iulie 2005 și care sunt identice cu cele vizate în rechizitoriul croat. Prin urmare, această instanță arată că ancheta respectivă privea în parte faptele care fac obiectul rechizitoriului croat, ceea ce s-ar explica prin împrejurarea că acordarea creditului în discuție în Austria a precedat faptele săvârșite în Croația. Astfel, în lipsa obținerii acestui credit, cumpărarea în Croația de bunuri imobile și părți sociale în discuție în litigiul principal nu ar fi fost posibilă.

- 78 Or, întrebarea adresată se întemeiază pe premisa potrivit căreia faptele menționate în rechizitoriul croat sunt aceleași cu cele care au făcut obiectul hotărârii definitive austriece, în măsura în care ar fi de asemenea necesar să se ia în considerare motivele actelor de procedură emise în Austria.
- 79 În această privință, revine instanței de trimitere, singura competentă pentru aceasta, sarcina de a stabili dacă faptele care fac obiectul rechizitoriului croat sunt aceleași cu cele care au fost judecate definitiv în Austria. În aceste condiții, Curtea poate furniza instanței menționate elemente de interpretare a dreptului Uniunii în cadrul aprecierii identității acestor fapte [a se vedea prin analogie Hotărârea din 23 martie 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Excepție de la principiul *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, punctul 39 și jurisprudența citată].
- 80 În acest sens, pe de o parte, reiese din cuprinsul punctului 58 din prezenta hotărâre că instanța de trimitere este obligată să ia în considerare în cadrul examinării condiției „idem” nu numai faptele menționate în dispozitivele actelor de procedură comunicate de un prim stat membru, ci și faptele indicate în motivele acestor acte, precum și toate informațiile relevante privind faptele materiale vizate de o procedură penală anterioară desfășurată în primul stat membru și finalizată printr-o hotărâre definitivă.
- 81 Pe de altă parte, principiul *ne bis in idem* nu poate acoperi eventuale infracțiuni care, deși au fost săvârșite în aceeași perioadă cu cele care au făcut obiectul unei decizii definitive pronunțate într-un alt stat membru, ar privi alte fapte materiale decât cele care au făcut obiectul deciziei menționate [a se vedea prin analogie Hotărârea din 28 octombrie 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Extrădare și *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, punctul 135 și jurisprudența citată].
- 82 În această privință, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica, pe baza unei aprecieri a tuturor circumstanțelor relevante, dacă hotărârea definitivă austriacă și eventuala decizie definitivă a Parchetului din Klagenfurt de încheiere a anchetei privind „cauza Skiper” au vizat, pe de o parte, fapte constitutive ale unui prejudiciu patrimonial pe care l-ar fi cauzat GR și HS societății Skiper Hoteli ca urmare a achiziționării de terenuri la prețuri majorate și, pe de altă parte, aceeași perioadă în care a avut loc infracțiunea precum cea acoperită de rechizitoriul croat.
- 83 În ipoteza în care, în urma aprecierii respective, nu aceasta ar fi situația, instanța amintită ar trebui să constate că procedura cu care este sesizată nu privește aceleași fapte ca acelea care au condus la hotărârea definitivă austriacă și la eventuala decizie definitivă a Parchetului din Klagenfurt, astfel încât principiul *ne bis in idem*, în sensul articolului 54 din CAAS, interpretat în lumina articolului 50 din cartă, nu s-ar opune unei noi urmăriri penale.
- 84 În schimb, dacă instanța de trimitere ar trebui să aprecieze că hotărârea definitivă austriacă și eventuala decizie definitivă a Parchetului din Klagenfurt i-au sancționat sau i-au achitat pe GR și pe HS pentru fapte identice cu cele care fac obiectul procedurii penale croate, această instanță ar trebui să constate că procedura cu care este sesizată privește aceleași fapte ca acelea aflate la originea acestei hotărâri definitive și a acestei eventuale decizii definitive. Un astfel de cumul de proceduri și, dacă este cazul, de sancțiuni ar fi contrar principiului *ne bis in idem*, în sensul articolului 54 din CAAS, interpretat în lumina articolului 50 din cartă.
- 85 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 54 din CAAS, citit în lumina articolului 50 din cartă, trebuie interpretat în sensul că, în cadrul aprecierii respectării principiului *ne bis in idem*, trebuie să se ia în considerare nu numai faptele menționate în dispozitivul rechizitoriului întocmit de autoritățile

competente ale unui alt stat membru, precum și în dispozitivul hotărârii definitive pronunțate în acesta din urmă, ci și faptele indicate în motivarea acestei hotărâri și cele care au făcut obiectul procedurii de urmărire penală, dar care nu au fost reluate în rechizitoriu, precum și toate informațiile relevante privind faptele materiale vizate de o procedură penală anterioară desfășurată în celălalt stat membru și încheiată printr-o hotărâre definitivă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 86 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor din Uniunea Economică Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnată la Schengen la 19 iunie 1990 și intrată în vigoare la 26 martie 1995, citit în lumina articolului 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,

trebuie interpretat în sensul că,

în cadrul aprecierii respectării principiului *ne bis in idem*, trebuie să se ia în considerare nu numai faptele menționate în dispozitivul rechizitoriului întocmit de autoritățile competente ale unui alt stat membru, precum și în dispozitivul hotărârii definitive pronunțate în acesta din urmă, ci și faptele indicate în motivarea acestei hotărâri și cele care au făcut obiectul procedurii de urmărire penală, dar care nu au fost reluate în rechizitoriu, precum și toate informațiile relevante privind faptele materiale vizate de o procedură penală anterioară desfășurată în celălalt stat membru și încheiată printr-o hotărâre definitivă.

Semnături